

TAOP07 Optimeringslära gk Y, tentamen 16 mars 2009:
 svar eller kortfattade lösningar.

1. Variabeldefinition:

$x_{jk} = 1$ om bud k från spekulant j accepteras, 0 annars.

Modell:

$$\begin{aligned} \max z &= \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^{K_j} c_{jk} x_{jk} \\ \text{då} \quad \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^{K_j} a_{ijk} x_{jk} &\leq 1, \quad i = 1, \dots, m & (1) \\ \sum_{k=1}^{K_j} c_{jk} x_{jk} &\leq b_j, \quad j = 1, \dots, n & (2) \\ x_{jk} &= 0/1, \quad j = 1, \dots, n, \quad k = 1, \dots, K_j. \end{aligned}$$

Villkoren (1) tillser att varje objekt säljs högst en gång, medan (2) tillser att spekulanternas budgetar inte överskrids. Målfunktionen maximerar försäljningsvärdet.

2. a) Skuggpriserna ges av $y_1 = 4/3$, $y_2 = 0$ och $y_3 = 1/3$.
 b) För alla högerled i det öppna intervallet $(19/5, 89/16)$.
 c) Om $c_3 > 10/3$. [Eftersom optimallösningen till det givna problemet är icke-degenererad, gäller säkert att $x_3^* > 0$ då $c_3 > 10/3$.]
3. a) Gomory-snittet blir $x_2 - s_1 \leq 0$, eller ekvivalent, $3x_1 + 3x_2 \leq 7$.
 b) Det konvexa höljet beskrivs av olikheterna $x_1 + x_2 \leq 2$, $x_2 \leq 1$, $x_1 \geq 0$ och $x_2 \geq 0$.
 c) Nej, eftersom Gomory-snittet inte sammanfaller med någon av de olikheter som beskriver det konvexa höljet.
4. För $u_1 = 1$ och $u_2 = 2$ fås $x_3 = x_4 = x_6 = 1$ och $x_1 = x_2 = x_5 = 0$, vilket ger den optimistiska uppskattningen $8 + 11 + 11 + 1 \cdot 8 + 2 \cdot 7 = 52$. Lösningen är *inte* tillåten, varför ingen pessimistisk uppskattning fås.
 För $u_1 = 2$ och $u_2 = 4$ fås $x_2 = x_4 = x_5 = 1$ och $x_1 = x_3 = x_6 = 0$, vilket ger den optimistiska uppskattningen $1 + 4 + 1 + 2 \cdot 8 + 4 \cdot 7 = 50$. Lösningen *är* tillåten och ger den pessimistiska uppskattningen $11 + 18 + 9 = 38$.
 Alltså gäller att $z^* \in [38, 50]$.
5. a) Gradienten av målfunktionen ges av $(-3, 1)^T$. I punkten $x = (1, 1)$ är de två första villkoren aktiva och deras utåtriktade normaler ges av $(-3, 1)^T$ och $(2, 2)^T$. Multiplikatorerna får värdena $y_1 = 1$ och $y_2 = 0$. Eftersom de är icke-negativa så är $x = (1, 1)$ en Karush-Kuhn-Tucker-punkt.

- b) I punkten $x = (0, 0)$ är första och sista villkoret aktiva. Deras utåtriktade normaler ges av $(0, 1)^T$ och $(0, -1)^T$. Eftersom målfunktionens gradient inte kan uttryckas som en linjärkombination av dessa normaler (som är linjärt beroende) är punkten $x = (0, 0)$ inte en Karush-Kuhn-Tucker-punkt.
- c) Endast punkten $x = (0, 0)$ är ett lokalt maximum. [Punkten $x = (1, 1)$ är inte ett lokalt maximum eftersom målfunktionsvärdet växer längs randen till det första villkoret.]

6. För detta problem ges Bellmans ekvationer av

$$\begin{cases} y_1 = 0 \\ y_2 = \min\{y_1 - 2, y_3 - 3\} \\ y_3 = \min\{y_1 + 1, y_4 - 4\} \\ y_4 = \min\{y_1 + 2, y_2 + 5\} \\ y_5 = \min\{y_3 - 1, y_4 + 2\}. \end{cases}$$

Från andra, tredje och fjärde ekvationen följer att

$$\begin{cases} y_2 \leq y_3 - 3 \\ y_3 \leq y_4 - 4 \\ y_4 \leq y_2 + 5. \end{cases}$$

Alltså fås att $0 \leq y_3 - y_2 - 3 \leq y_4 - y_2 - 7 \leq -2$, varav följer att Bellmans ekvationer saknar lösning. [Nodpriserna y_i , $i = 1, \dots, 5$, kan tolkas som dualvariabler och frånvaron av lösning beror på att nätverket innehåller en cykel av negativ kostnad, $2 - 4 - 3 - 2$, vilken gör att kortaste-väg-problemet har obegränsat optimum, varför det inte finns någon dualt tillåten lösning.]

7. a) Falskt, eftersom $f''(x) = \frac{2x^2 + \alpha^2}{(\alpha^2 - x^2)^{5/2}} > 0$ gäller för $\alpha > 0$ och $|x| < \alpha$ så är funktionen istället konvex.
- b) Falskt. Eftersom vektorerna $(1, 2, -3)^T$, $(2, -1, 4)^T$ och $(5, 2, 1)^T$ är linjärt beroende så är den givna punkten inte är en tillåten baslösning, det vill säga en hörnpunkt. [De tre villkoren är linjärt beroende, varför ett av dem kan strykas utan att systemets lösningsmängd förändras. I en hörnpunkt skall alltså endast (högst) två variabler vara positiva.]
- c) Sant. Eftersom $g_i(x) \leq 0$ implicerar att $\max\{0, g_i(x)\} = 0$ så gäller att

$$f^* = \min_{x \in \mathbb{R}^n} f(x) + \mu \sum_{i=1}^m (\max\{0, g_i(x)\})^2, \\ \text{då } g_i(x) \leq 0, \quad i = 1, \dots, m.$$

Värdet l^* fås genom att villkoren $g_i(x) \leq 0$, $i = 1, \dots, m$, i detta problem stryks, det vill säga genom att problemet relaxeras. Alltså gäller $l^* \leq f^*$.